

82 83 84

Ylitornio, Airijärvet, asutus-
jäännösten tarkastus 20. 8. 1968.

Aluemetsänhoitaja Antti A. Aho (os. Ylitornio) ilmoitti 9.10. 1967 Muinaistieteelliselle toimikunnalle, että Ylitornion pitäjässä Airijärvien maastossa on n. 15 ihmiskäsin tehtyä kivilatomusta tai -röykkiötä ja 4 selvärajaista kuoppaa. Koska Aho itse oli matkoilla, tarkastin muinaisjäännökset metsätyömies Unto Koivurannan (os. Sinettä-Raanujärven tie, Lahdenperän postilaatikko) opastuksella 20. 8. 1968.

Airijärvet sijaitsevat lähellä Rovaniemen maalaiskunnan rajaa. Ahon tarkoittamat muinaisjäännökset ovat $1 \frac{1}{2}$ km Pienen Airijärven eteläpäästä itään sijaitsevalla Airiselän laella, 220 m korkealla merenpinnasta. Paikalla on aivan tasainen kenttä.

Sen eteläosassa on n. 10 m etäisyydellä toisistaan kaksi nelinurkkaisen rakennuksen pohjaa, kooltaan 5 x 5 m (ulkomitat). Seinien kohdalla on hirren levyiset hiekkavallit. Läntisessä rakennuksessa on luoteisnurkassa suuri kiukaan pohja ja keskellä kuoppa. Itäisessä rakennuksessa on lounaisnurkassa hiekkakouma, alla lahonnutta puuta. Rakennusten eteläpuolella on kaksi nelikulmaista, jyrkkäseinäistä kuoppaa, selvästi kaivettua. Kentän keskellä kulkee etelä-pohjoissuunnassa 13 metrin pituinen kiviaita. Tasanteen länsireunassa on toinen, hajanaisempi kiviaita. Näiden rakennelmien rakentajista ei ole mitään perimätietoa.

82

1000011603

Niemessä Pienen Airijärven länsirannalla on muistitiedon mukaan ollut lappalaisten kenttä. Kyseessä on sama paikka, missä Pyykönen asui n. v. 1950-62 ja rakensi komean keskuslämmityksellä varustetun talon, joka sitten paloi. Pyykönen on löytänyt pellostaan lappalaisten jäämistöä.

83

Koivurannan ym paikkakuntalaisten kertoman mukaan on myös Airilompolon rannalla lappalaisten kenttä ja järven pohjoispuolella lappalaisten sarkoja.

84

Helsingissä helmikuun 13 pnä 1969.

Oiva Keskitalo
Oiva Keskitalo

YLITORNIO AIRIJÄRVI AIRISELKÄ

82

34337

Taustalla kivaitaa Airiselän tasanteen länsireunassa, kuvattu luoteesta 20.8.1968.

34338

Läntisen rakennuksen pohja tasanteen eteläosassa, vasemmalla alnurkassa kivaa, kuvattu luoteesta.

x = 738630-40 y = 41120-36

34339

Kivaitaa Tasanteen keskellä, pituus 13m, kuvattu pohjoisesta.

Oiva Keskitalo 1968

YLITORNIO PIENI AIRIJÄRVI

83

34340

Pyykösen palaneen asuinrakennuksen
jäänmöhset Pienen Airijärven rannalla,
kuvattu luovaisesta 20.8.1968. Lappalaisten
kenttä on lipputangon takana.

x = 738714 y = 40955

Oiva Leskitalo 1968